

390.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: SPRAW WEWNĘTRZNYCH, PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ ORAZ ROLNICTWA W POROZUMIENIU Z MINISTREM REFORM ROLNYCH

z dnia 9 marca 1931 r.

o bezpieczeństwie i higienie pracy w gospodarstwach rolnych i leśnych oraz przedsiębiorstwach z nimi związanych, które nie posiadają przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego.

Na podstawie ust. 2 art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 325) zarządza się co następuje:

§ 1. Przy robotach wykonywanych w gospodarstwach rolnych i leśnych oraz przedsiębiorstwach z nimi związanych, które nie posiadają przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego, pracodawca powinien zastosować środki, celem zapewnienia ochrony życia i zdrowia pracowników, w następującym zakresie:

- a) maszyny i urządzenia techniczne powinny być utrzymywane w stanie, zapewniającym pracownikom bezpieczeństwo i higieniczne warunki pracy, zależnie od rodzaju pracy i warunków miejscowych, jak również posiadać w tym celu osłony i zabezpieczenia, które można wykonać siłami gospodarskimi lub przy pomocy rzemieślników wiejskich; maszyny nabyte po dniu 31 grudnia 1933 r. lub urządzenia techniczne, wykonane po tym terminie, powinny posiadać potrzebne osłony i zabezpieczenia;
- b) narzędzia, posiadające ostre części, powinny być przechowywane i transportowane do miejsca i z miejsca pracy w sposób, zapewniający bezpieczeństwo lub posiadać w tym celu odpowiednie zabezpieczenia;

- c) sprzęt gospodarski powinien odpowiadać wymogom bezpieczeństwa w ramach przepisów, które będą wydane na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r.;
- d) znajdujące się w obrębie podwórza gospodarskiego lub w pobliżu stałego miejsca pracy oraz w budynkach otwory, doły, pomosty, schody, studnie, głębokie zbiorniki wody i t. p. powinny posiadać, w zależności od przeznaczenia i warunków miejscowych, zabezpieczenia, zapobiegające nieszczęśliwym wypadkom;
- e) przy obsłudze zwierząt gospodarskich powinny być zastosowane środki zmierzające do zapewnienia pracownikom bezpieczeństwa, w ramach przepisów, które będą wydane na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r.;
- f) wykonywanie robót szczególnie niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia powinno być powierzane odpowiednio uzdolnionym do wykonywania tych robót niemłodocianym pracownikom, którzy powinni być pouczeni o sposobie wykonywania pracy i ostrzeżeni o groźącym niebezpieczeństwie; przy robotach tych powinny być stosowane środki ochronne, przewidziane w przepisach, które będą wydane na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r.;
- g) w przedsiębiorstwach przetwórczych, związanych w gospodarstwach rolnymi i leśnymi, lokale, w których stale odbywa się praca, powinny być dość obszerne, odpowiednio oświetlane, ogrzewane i wentylowane, w zależności od potrzeb produkcji, rodzaju pracy oraz liczby stałych pracowników;
- h) mieszkania służbowe i ich otoczenie powinny odpowiadać wymaganiom higieny w ramach przepisów, które będą wydane na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r.;
- i) studnie, przeznaczone do czerpania wody do picia i przygotowywania posiłku dla pracowników, powinny być odpowiednio zabezpieczone przed zanieczyszczeniem; w razie wydawania pracownikom gotowego posiłku, jego przygotowywanie oraz warunki jego spożywania powinny odpowiadać wymaganiom czystości;
- j) w obrębie podwórza gospodarskiego powinny znajdować się czysto utrzymywane ustępy w liczbie zależnej od liczby stałych pracowników.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1933 r. i ma zastosowanie do gospodarstw o obszarze powyżej 30 hektarów, w województwach zaś warszawskim, łódzkim, kieleckim, krakowskim i lubelskim do gospodarstw powyżej 15 hektarów, a w województwach poznań-

skiem i pomorskiem do wszystkich gospodarstw bez względu na ich obszar — o ile wymienione gospodarstwa zatrudniają pracowników najemnych.

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Hubicki*

Minister Rolnictwa: *Leon J. Połczyński*

Minister Reform Rolnych: *L. Kozłowski*
